Samling af Afgørelser

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
M. WATHELET
fremsat den 26. marts 2015 [1]

Sag C-89/14

A2A SpA
mod
Agenzia delle Entrate

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Corte suprema di cassazione (Italien))

»Præjudiciel forelæggelse — statsstøtte — beslutning om tilbagebetaling af ulovlig støtte — renteberegningsmetode ved denne tilbagebetaling — forordning (EF) nr. 794/2004 — artikel 11 — renters rente — artikel 13 — dato for ikrafttræden — national lovgivning, der henviser til de bestemmelser i forordning (EF) nr. 794/2004, som foreskriver anvendelse af renters rente — bestemmelser, der ratione temporis ikke finder anvendelse på beslutningen om tilbagebetaling — generelle principper i EU-retten«

I – **Indledning**

1. Anmodningen om præjudiciel afgørelse, som blev indleveret til Domstolens Justitskontor den 21. februar 2014, er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem A2A SpA (herefter »A2A«) og Agenzia delle Entrante (skattemyndigheden) vedrørende den hos A2A tilbagesøgte støtte, der er kendt ulovlig og uforenelig med fællesmarkedet ved Kommissionens beslutning 2003/193/EF af 5. juni 2002 om skattefritagelser og lån på lempelige vilkår, som Italien har indrømmet til fordel for offentlige forsyningsværker med offentlig aktiemajoritet [2].

2. Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 14 i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel [108 TEUF] [3] og artikel 9, 11 og 13 i Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af forordning nr. 659/1999. [4]

3. Den forelæggende ret ønsker nærmere bestemt at få afklaret, om disse bestemmelser er til hinder for en national lovgivning, der med henvisning til artikel 9 og 11 i forordning nr. 794/2004 foreskriver metoden med renters rente ved beregning af renterne af det støttebeløb, der skal tilbagebetales. Dog skal det allerede her bemærkes, at den pågældende beregningsmetode ifølge nævnte forordnings artikel 13, som den nationale lovgivning ikke henviser til, ikke fandt anvendelse ratione temporis på den omhandlede støtte.

1 — Originalsprog: fransk.
2 — EFT 2003 L 77, s. 21.
3 — EFT L 83, s. 1.
4 — EFT L 140, s. 1.

II – **Retsforskrifter**

A – *EU-retten*

1. Beslutning 2003/193

4. Den 5. juni 2002 vedtog Kommissionen beslutning 2003/193, hvis artikel 2 og 3 har følgende ordlyd:

»*Artikel 2*

Den i artikel 3, 70. afsnit, i lov nr. 549 af 28. december 1995 og i artikel 66, 14. afsnit, i lovdekret nr. 331 af 30. august 1993, ophøjet til lov nr. 427 af 29. oktober 1993, omhandlede treårige fritagelse for selskabsskat samt fordelene i forbindelse med de i henhold til artikel 9 a i lovdekret nr. 318 af 1. juli 1986, med ændringer ophøjet til lov nr. 488 af 9. august 1986, bevilgede lån til fordel for aktieselskaber med offentlig majoritetsandel, der er stiftet i henhold til lov nr. 142 af 8. juni 1990, udgør statsstøtte som omhandlet i artikel [107, stk. 1, TEUF].

Nævnte støtteforanstaltninger er ikke forenelige med fællesmarkedet.

Artikel 3

Italien træffer alle de foranstaltninger, der er nødvendige for hos modtagerne at tilbagesøge den i henhold til de i artikel 2 omhandlede ordninger ydede støtte, der allerede ulovligt er stillet til deres rådighed.

Tilbagesøgningen skal ske uophørligt og i overensstemmelse med national lovgivning, hvis denne giver mulighed for at efterkomme beslutningen hurtigt og effektivt.

Den støtte, der skal tilbagebetales, pålægges renter fra det tidspunkt, den blev udbetalt til støttemodtagerne, og indtil den er tilbagebetalt, og renterne beregnes på grundlag af den referencesats, der anvendes ved beregningen af subventionsækvivalenten for støtte med regionalt sigte.«

5. Beslutning 2003/193 blev meddelt Den Italienske Republik den 7. juni 2002.

2. Forordning nr. 659/1999

6. Artikel 14 i denne forordning med overskriften »Tilbagebetaling af støtte« bestemmer:

»1. I negative beslutninger om ulovlig støtte bestemmer Kommissionen, at den pågældende medlemsstat skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve støtten tilbagebetalt fra støttemodtageren, i det følgende benævnt »beslutning om tilbagebetaling«. Kommissionen kræver ikke tilbagebetaling af støtten, hvis det vil være i modstrid med et generelt princip i fællesskabslovgivningen.

2. Den støtte, der skal tilbagebetales i medfør af en beslutning om tilbagebetaling, skal indeholde renter beregnet på grundlag af en passende sats, der fastsættes af Kommissionen. Renterne betales fra det tidspunkt, hvor den ulovlige støtte var til støttemodtagerens rådighed, og indtil den tilbagebetales.

3. Med forbehold af eventuel kendelse fra [Den Europæiske Unions Domstol] efter traktatens artikel [278 TEUF] skal tilbagebetalingen ske omgående og i overensstemmelse med gældende procedurer i den pågældende medlemsstats nationale ret, forudsat at disse giver mulighed for omgående og effektiv gennemførelse af Kommissionens beslutning. Til det formål og i tilfælde af søgsmål ved de nationale domstole træffer de pågældende medlemsstater alle nødvendige foranstaltninger, som er til rådighed i deres respektive retssystemer, herunder også foreløbige foranstaltninger, dog med forbehold af [EU-]retten.«

3. Forordning nr. 794/2004

7. Artikel 9 og 11 i forordning nr. 794/2004 findes i kapitel V med overskriften »Rentesats ved tilbagebetaling af ulovlig støtte«.

8. Artikel 9 i denne forordning med overskriften »Metode til fastsættelse af rentesatsen« bestemmer:

»1. Medmindre andet er bestemt i en særskilt beslutning, er den rentesats, der skal anvendes i forbindelse med tilbagebetaling af statsstøtte, som er ydet i strid med artikel [108, stk. 3, TEUF], en årlig procentsats fastsat for hvert kalenderår.

[…]«

9. Artikel 11 i forordning nr. 794/2004 med overskriften »Renteberegningsmetode« bestemmer:

»1. Den rentesats, der skal anvendes, er den gældende sats på den dato, hvor den ulovlige støtte første gang blev stillet til rådighed for støttemodtageren.

2. Renten tilskrives med renters rente indtil datoen for tilbagebetalingen af støtten. Renter, der er påløbet i det foregående år, tilskrives renter hvert efterfølgende år.

3. Den i stk. 1 omhandlede rentesats anvendes i hele perioden, indtil tilbagebetaling sker. […]«

10. Artikel 13 i forordning nr. 794/2004, der findes i kapitel VI med overskriften »Afsluttende bestemmelser«, vedrører forordningens ikrafttræden. Stk. 1 i denne artikel bestemmer, at »[…] forordning[en] træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*«. Stk. 5 i denne artikel bestemmer at »[a]rtikel 9 og 11 finder anvendelse på enhver beslutning om tilbagebetaling, der er anmeldt efter datoen for denne forordnings ikrafttræden« (dvs. den 20.5.2004), hvilket ikke er tilfældet for så vidt angår den i denne sag omhandlede beslutning fra Kommissionen, der blev anmeldt den 7. juni 2002.

B – *Italiensk ret*

11. Artikel 1283 i den borgerlige lovbog (codice civile) bestemmer:

»Medmindre andet strider herimod, kan påløbne renter på forfaldne renter kun tilskrives fra tidspunktet for sagsanlægget eller i medfør af en konvention vedtaget efter renternes forfaldsdato, og forudsat at der er tale om renter, der skyldes for mindst seks måneder.«

12. Artikel 24, stk. 4, i lovdekret nr. 185 af 29. november 2008 [5] om hasteforanstaltninger til støtte for husholdninger, arbejde, beskæftigelse og virksomheder og om ændring af de nationale strategiske rammer ved foranstaltninger til bekæmpelse af krisen, som ændret og ophøjet til lov nr. 2 af 28. januar 2009 [6] (herefter »lovdekret nr. 185/2008« [7]), bestemmer:

»Renten beregnes i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel V i […] forordning (EF) nr. 794/2004 […],«

13. Corte suprema di cassazione (kassationsretten) er af den opfattelse, at den omstændighed, at artikel 24, stk. 4, i lovdekret nr. 185/2008 alene henviser til kapitel V i forordning nr. 794/2004 og ikke ligeledes til forordningens kapitel VI, der indeholder overgangsbestemmelsen i artikel 13, stk. 5, indikerer, at renters rente skal anvendes ved den omhandlede tilbagebetaling, selv om denne tilbagebetaling vedrører en beslutning fra Kommissionen, som blev vedtaget, inden nævnte forordning trådte i kraft [8].

III – **Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål**

14. A2A er stiftet ved en fusion mellem ASM Brescia SpA og AEM SpA.

15. I perioden 1996-1999 var ASM Brescia SpA og AEM SpA fritaget for betaling af indkomstskat for juridiske personer og lokal indkomstskat i henhold til en i national lovgivning fastsat fradragsordning for aktieselskaber med offentlig majoritetsandel.

16. Denne fritagelse blev kvalificeret som »statsstøtte«, som var ulovlig og uforenelig med fællesmarkedet, ved Kommissionens beslutning 2003/193 af 5. juni 2002, som blev meddelt den 7. juni 2002.

17. I dom Kommissionen mod Italien (C-207/05, EU:C:2006:366) fastslog Domstolen følgende: »Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 3 og 4 i […] beslutning [2003/193], idet den ikke inden for den fastsatte frist har truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at tilbagesøge den støtte, som er blevet erklæret ulovlig og uforenelig med fællesmarkedet, fra de begunstigede.«

18. I forlængelse af den dom fastsatte den italienske lovgiver regler for tilbagebetaling af den omhandlede støtte, navnlig artikel 24, stk. 4, i lovdekret nr. 185/2008, hvorefter renterne skulle beregnes i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel V i forordning nr. 794/2004, dvs. efter metoden med renters rente.

5 — Almindeligt tillæg til GURI nr. 280 af 29.11.2008.

6 — Almindeligt tillæg til GURI nr. 22 af 28.1.2009.

7 — Det bemærkes, at anmodningen om præjudiciel afgørelse også henviser til artikel 1 i lovdekret nr. 10 af 15.2.2007 om fællesskabs- og internationale forpligtelser, med ændringer og ophøjet til lov nr. 46 af 6.4.2007 (herefter »lovdekret nr. 10/227«) med titlen »Fuldbyrdelse af dom afsagt af De Europæiske Fællesskabers Domstol i sag C-207/05 af 1. juni 2006. Gennemførelse af Kommissionens beslutning 2003/193/EF af 5. juni 2002 […]«. Ifølge den forelæggende ret er ordlyden af artikel 1 i lovdekret nr. 10/2007 identisk med ordlyden i artikel 24, stk. 4, i lovdekret nr. 185/2008 og artikel 19 i lovdekret nr. 135 af 25.9.2009 om hasteforanstaltninger med henblik på gennemførelsen af fællesskabsforpligtelser og domme afsagt af De Europæiske Fællesskabers Domstol med ændringer og ophøjet til lov nr. 166 af 20.11.2009 (almindeligt tillæg til GURI nr. 274 af 24.11.2009). Den forelæggende ret redegør dog ikke for sammenhængen mellem disse tre bestemmelser. Det fremgår under alle omstændigheder af anmodningen om præjudiciel afgørelse, at den relevante del af den af Commissione tributaria regionale della Lombardia afsagte dom nr. 99/19/10 (som blev anket til den forelæggende ret) henviser til artikel 24, stk. 4, i lovdekret nr. 185/2008. Jeg vil således i vidt omfang begrænse min analyse til denne sidstnævnte bestemmelse.

8 — Selv om artikel 24, stk. 4, i lovdekret nr. 185/2008 i overensstemmelse med beslutning 2003/193 utvivlsomt finder anvendelse på støtte, der skal tilbagebetales, bemærkes det, at det ikke fremgår tydeligt af de af den forelæggende ret fremstillede nationale retsforskrifter, om metoden med renters rente alene er blevet anvendt eller gjort anvendelig på støtte, der skulle tilbagebetales i overensstemmelse med denne beslutning, og ikke på anden ulovlig støtte.

19. A2A anlagde sag for Commissione tributaria regionale della Lombardia (den regionale skattekommission i Lombardiet) til prøvelse af de for A2A meddelte [9] skatteansættelser [10] med henblik på at opkræve de nævnte skatter, som ikke var blevet indbetalt af ASM Brescia SpA og AEM SpA i kraft af den omhandlede skattefritagelse, der var blevet kvalificeret som »ulovlig statsstøtte«.

20. Det fremgår af anmodningen om præjudiciel afgørelse, at Commissione tributaria regionale della Lombardia ved sin dom nr. 99/19/10 bl.a. har fastsat, at »beregningen af renter som renters rente [var] korrekt, idet den [var] sket i overensstemmelse med artikel 24, stk. 4, i lovdekret nr. 185/2008[…], ifølge hvilken renterne [skulle beregnes] i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel V […] i forordning (EF) nr. 794/2004 […], […] som blot anerkender en praksis, der har eksisteret ved Europa-Kommissionen i det mindste siden 1997«.

21. A2A har iværksat kassationsanke ved Corte suprema di cassazione til prøvelse af denne dom og bl.a. gjort gældende, at denne konklusion fra Commissione tributaria regionale della Lombardia tilsidesatte »artikel 3 i beslutning 2003/193/EF, sammenholdt med artikel 13 i forordning (EF) nr. 794/2004«.

22. A2A har nedlagt påstand om, at den nationale bestemmelse om renteberegning, nemlig artikel 24 i lovdekret nr. 185/2008, er i strid med EU-retten, for så vidt som denne bestemmelse henviser til forordning nr. 794/2004, hvis artikel 9 og 11 indeholder en strengere ordning for renteberegning end den tidligere gældende, mens forordningens artikel 13, stk. 5, bestemmer, at denne ordning finder anvendelse på enhver beslutning om tilbagebetaling, der er anmeldt efter datoen for nævnte forordnings ikrafttræden (dvs. den 20.5.2004), og dermed ikke på beslutning 2003/193.

23. Corte suprema di cassazione har på den ene side anført, at ingen bestemmelse i EU-retten synes udtrykkeligt at forbyde medlemsstaterne at vedtage en sådan regel, men anfører på den anden side:

— at forordning nr. 794/2004 er klar, for så vidt som den bestemmer, at den renteberegningsmetode, som den foreskriver, finder anvendelse på enhver beslutning om tilbagebetaling, der er anmeldt efter datoen for sin ikrafttræden

— at hverken EU-retten eller Domstolens praksis på tidspunktet for vedtagelsen af beslutning 2003/193 i juni 2002 præciserede, at de renter, som skulle anvendes ved tilbagesøgning af støtte, skulle beregnes som renters rente, Kommissionens praksis henviser i den forbindelse snarere til bestemmelserne i den nationale lovgivning, og

— at det i henhold til italiensk ret kun er tilladt at beregne renter som renters rente (kapitalisering) i forbindelse med enhver pengeforpligtelse, dvs. også i forbindelse med statens tilgodehavender, inden for de i artikel 1283 i codice civile fastsatte grænser.

9 — Ifølge de for Domstolens Justitskontor fremlagte nationale sagsakter og anmodningen om præjudiciel afgørelse er de med skatteansættelserne forbundne renter beregnet efter bestemmelserne i kapitel V i forordning nr. 794/2004, som artikel 24, stk. 4, i lovdekret nr. 185/2008 henviser til.

10 — Det fremgår af de for Domstolens Justitskontor fremlagte nationale sagsakter, at hovedsagen omhandler følgende skatteansættelser: avviso di accertamento nº R1P3101304/2009 IRPEG + ILOR 1996, avviso di accertamento nº TMB030200374/2009 IRPEG 1998, avviso di accertamento nº TMB030200379/2009 IRPEG 1999, avviso di accertamento nº TMB030200381/2009 IRPEG 1998, avviso di accertamento nº TMB030200382/2009 IRPEG 1999 et avviso di accertamento nº R1P3100012/2009 IRPEG + ILOR 1997.

24. Corte suprema di cassazione har på denne baggrund besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 14 i [forordning nr. 659/1999] og artikel 9, 11 og 13 i [forordning nr. 794/2004] fortolkes således, at de er til hinder for en national bestemmelse, som i forbindelse med tilbagesøgning af statsstøtte som følge af en beslutning fra Kommissionen, der blev meddelt den 7. juni 2002, bestemmer, at renterne beregnes efter bestemmelserne i kapitel V i forordning nr. 794/2004 (og navnlig artikel 9 og 11) og således tilskrives med en rentesats, der er baseret på ordningen med renters rente?«

IV – **Retsforhandlingerne ved Domstolen**

25. Den italienske regering, A2A og Kommissionen har indgivet skriftlige indlæg. Domstolen har besluttet at pådømme sagen uden afholdelse af mundtlig forhandling, idet ingen af parterne anmodede herom.

V – **Analyse**

A – *Henvisning til national ret med hensyn til renteberegning for perioden før forordning nr. 794/2004.*

26. Med det af Corte suprema di cassazione forelagte spørgsmål ønskes det afklaret, om EU-retten er til hinder for en national lovgivning, nemlig lovdekret nr. 185/2008, der foreskriver anvendelse af metoden med renters rente ved tilbagebetaling af ulovlig støtte ved at henvise til forordning nr. 794/2004, som i sin artikel 11 fastsætter denne beregningsmetode, selv om den omhandlede beslutning om tilbagebetaling støtte blev meddelt Den Italienske Republik inden datoen for denne forordnings ikrafttræden [11].

27. Det er ubestridt, at artikel 9 og 11 i forordning nr. 794/2004, i overensstemmelse med artikel 13, stk. 5, i denne forordning, ikke finder anvendelse ratione temporis på beslutning 2003/193, idet den blev meddelt Den Italienske Republik inden denne forordnings ikrafttræden [12]. Forordning nr. 794/2004 pålægger dermed kun anvendelse af metoden med renters rente ved tilbagebetaling af ulovlig støtte, når beslutningen om tilbagebetaling er blevet meddelt efter datoen for denne forordnings ikrafttræden.

28. Imidlertid har den italienske lovgiver med vedtagelsen af artikel 24, stk. 4, i lovdekret nr. 185/2008 frivilligt valgt at anvende metoden med renters rente på ulovlig støtte, der skal tilbagebetales i henhold til beslutning 2003/193, selv om denne beslutning blev vedtaget før datoen for ikrafttræden af artikel 11 i forordning nr. 794/2004. Det fremgår yderligere af de for Domstolen foreliggende sagsakter, at artikel 24, stk. 4, i lovdekret nr. 185/2008 er forskellig fra artikel 1283 i codice civile, der kun foreskriver beregning af renter som renters rente i specifikke tilfælde og under meget strenge betingelser.

11 — Det skal bemærkes, at dette spørgsmål alene går på, hvilken renteberegningsmetode der skal anvendes ved tilbagebetaling af den omhandlede ulovlige støtte, og ikke på, om der skal tilbagebetales med tillæg af renter i overensstemmelse med artikel 14, stk. 2, i forordning nr. 659/1999. Ved dom af 11.6.2009 afviste Retten det af AEM SpA og ASM Brescia SpA anlagte søgsmål med påstand om annulation af artikel 2 og 3 i beslutning 2003/193. Jf. dom ASM Brescia mod Kommissionen (T-189/03, EU:T:2009:193) og AEM mod Kommissionen (T-301/02, EU:T:2009:191), som efter appel blev stadfæstet henholdsvis ved dom A2A mod Kommissionen (C-318/09 P, EU:C:2011:856) og A2A mod Kommissionen (C-320/09 P, EU:C:2011:858).

12 — Jf. punkt 5 og 10 i dette forslag til afgørelse.

29. A2A mener, at artikel 13, stk. 5, i forordning nr. 794/2004 »utvivlsomt udgør en midlertidig hindring«, og at det, eftersom beslutning 2003/193 er »vedtaget den 5. juni 2002 og blev meddelt Den Italienske Republik den 7. juni 2002, dvs. inden forordning nr. 794/2004 den 20. maj 2004 trådte i kraft, er åbenbart og et naturligt led i gennemførelsen af denne beslutning, at henvisningen til den omhandlede forordning (fra 2004) ikke kan begrunde anvendelse af renters rente (som foreskrevet i nævnte forordning)«.

1. EU-retten før forordning nr. 794/2004 foreskrev ikke renters rente som beregningsmetode

30. Det må fastslås, at man ikke alene ud fra det faktum, at artikel 11 i forordning nr. 794/2004 ikke fandt anvendelse ratione temporis på beslutning 2003/193, i fravær af andre omstændigheder og i mangel af bestemmelser herom i denne forordning, kan udlede, at EU-retten er til hinder for en national bestemmelse, der foreskriver anvendelse af metoden med renters rente ved tilbagebetaling af den i hovedsagen omhandlede ulovlige støtte. Selv om artikel 13, stk. 5, i forordning nr. 794/2004 klart pålægger medlemsstaterne en forpligtelse til at anvende metoden med renters rente ved tilbagebetalinger af ulovlig støtte fra en dato, som den fastsætter, forbyder ordlyden af bestemmelsen ikke anvendelse heraf inden denne dato.

31. Desuden bemærkes, at hverken bestemmelser i EU-retten eller praksis fra Domstolen eller Retten på tidspunktet for vedtagelsen og meddelelsen af beslutning 2003/193 i juni 2002 havde krævet eller udelukket muligheden for at vælge en særlig renteberegningsmetode til anvendelse ved tilbagebetaling af ulovlig statsstøtte [13].

32. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at selv om artikel 14, stk. 2, i forordning nr. 659/1999 bestemmer, at »[d]en støtte, der skal tilbagebetales i medfør af en beslutning om tilbagebetaling, skal indeholde renter beregnet på grundlag af en passende sats, der fastsættes af Kommissionen«, er bestemmelsen tavs vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt renterne skal beregnes som simpel rente eller som renters rente.

33. Hvad angår beslutning 2003/193 bestemmer artikel 3 heri endvidere, at »[t]ilbagesøgningen skal ske uophørligt og i overensstemmelse med national lovgivning, hvis denne giver mulighed for at efterkomme beslutningen hurtigt og effektivt«, og at »[d]en støtte, der skal tilbagebetales, pålægges renter fra det tidspunkt, den blev udbetalt til støttemodtagerne, og indtil den er tilbagebetalt«, »og renterne beregnes på grundlag af den referencesats, der anvendes ved beregningen af subventionsækvivalenten for støtte med regionalt sigte«. Trods præciseringen vedrørende perioden og referencesatsen [14] for beregning af renterne indeholder beslutning 2003/193 ingen bestemmelser vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt renterne [15] skal beregnes efter metoden med simpel rente eller efter metoden med renters rente.

2. EU-retten før forordning nr. 794/2004 henviser til national ret med hensyn til renteberegning

34. Selv om Domstolen i dom Kommissionen mod Département du Loiret (C-295/07 P, EU:C:2008:707, præmis 83) fastslog, at »metoden til at ansætte en ulovlig støttes nutidsværdi udgør et materielt, ikke processuelt spørgsmål«, fremgår det ligeledes af denne dom, at inden vedtagelsen af forordning nr. 794/2004 og når beslutningen om tilbagebetaling er tavs vedrørende spørgsmålet om,

13 — Jf. i denne retning dom Kommissionen mod Département du Loiret (C-295/07 P, EU:C:2008:707, præmis 46 og 82). Domstolen fastslog i præmis 46 i denne dom, at Kommissionen i sin meddelelse 2003/C 110/08 af 8.5.2003 om den rentesats, der skal anvendes ved tilbagesøgning af ulovlig støtte (EFT C 110, s. 21), »[…] udtrykkeligt [har] anerkendt, at der er opstået spørgsmål om, hvorvidt denne rente skal beregnes som simpel rente eller som rentes rente, og fundet det nødvendigt, at den hurtigt afklarer sin stilling på dette punkt. Den har følgelig meddelt medlemsstaterne og andre interesserede parter, at den i fremtidige beslutninger, hvor den kræver ulovlig støtte tilbagebetalt, vil anvende renters rente«.

14 — Jf. analogt artikel 9 i forordning nr. 794/2004.

15 — Jf. analogt artikel 11 i forordning nr. 794/2004.

hvorvidt der skal beregnes renters rente eller ej ved tilbagebetaling af støtten, blev tilbagebetaling af det ulovligt udbetalte støttebeløb gennemført i henhold til bestemmelser i national ret, herunder bestemmelser om morarenter på statens fordringer[16]. Domstolen fandt således, at den af Kommissionen etablerede praksis henførte spørgsmålet om tilskrivning af renter og beregningen heraf under de processuelle bestemmelser for tilbagesøgning og henviste i denne forbindelse til national lov[17]. I den dom bemærkede Domstolen, at fransk ret foreskriver anvendelsen af en simpel rentesats. Domstolen fandt derfor, at den pågældende beslutning om tilbagebetaling skulle fortolkes således, at renter løbende for perioden fra datoen for nævnte beslutning til datoen for tilbagebetalingen af støtten beregnes efter en simpel rentesats.

35. Derfor mener jeg, at artikel 3 i beslutning 2003/193 ved at foreskrive, at tilbagesøgning af den omhandlede støtte skal ske i overensstemmelse med national lovgivning i den berørte medlemsstat, lader spørgsmålet om renteberegningsmetoden være åbent. Det følger heraf, at det stod Den Italienske Republik frit for at vælge, om den ville anvende simpel rente eller renters rente[18]. Hertil skal det tilføjes, at den italienske lovgiver har truffet et valg ved at henvise til en metode, der ganske vist er fastsat i forordning nr. 794/2004, men uden nogen tilkendegivelse af sin villighed til ved hjælp af denne metode at opfylde en forpligtelse, som lovgiver skulle være pålagt i henhold til EU-retten.

B – *Er EU-retten til hinder for udøvelsen af denne frihed?*

36. Det er i denne forbindelse åbenbart, at artikel 3 i beslutning 2003/193 gennemfører artikel 14 i forordning nr. 659/1999, der fastsætter proceduren for medlemsstaternes tilbagesøgning af ulovlig støtte.

37. Det skal bemærkes, at ifølge artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 659/1999 bestemmer Kommissionen i negative beslutninger om ulovlig støtte, at den pågældende medlemsstat skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve støtten tilbagebetalt fra støttemodtageren. Dette stykke tilføjer, at Kommissionen ikke kræver tilbagebetaling af støtten, hvis det ville være i modstrid med et generelt princip i EU-retten.

38. I henhold til denne forordnings artikel 14, stk. 3, første punktum, skal tilbagebetalingen ske omgående og i overensstemmelse med gældende procedurer i den pågældende medlemsstats nationale ret, i det omfang disse giver mulighed for omgående og effektiv gennemførelse af Kommissionens beslutning. I overensstemmelse med artikel 14, stk. 3, sidste punktum, i nævnte forordning træffer de pågældende medlemsstater til det formål alle nødvendige foranstaltninger, som er til rådighed i deres respektive retssystemer, herunder også foreløbige foranstaltninger, dog med forbehold af EU-retten.

16 — Kommissionen anførte i sin »skrivelse til medlemsstaterne SG(91) D/4577 af 4.3.1991, at den endelige beslutning, hvorved den fastslår, at en støtte er uforenelig med fællesmarkedet, medfører tilbagesøgning af en tidligere ulovligt udbetalt støtte, en tilbagesøgning, der skal gennemføres efter bestemmelserne i national lov, herunder bestemmelserne om renter af forsinket betaling af statslige fordringer, som er renter, der normalt tilskrives fra datoen for tildelingen af den pågældende ulovlige støtte«. I sin meddelelse af 30.4.2004 om forældelse af visse statsstøttedokumenter (EUT 2004 C 115, s. 1) underrettede Kommissionen medlemsstaterne og berørte tredjemænd om, at den ikke længere ville anvende denne skrivelse. Det fremgår af denne meddelelse, at efter »vedtagelse af Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 […] er en række af disse tekster forældet. Disse tekster angår anmeldelsespligt, anmeldelsesprocedurer, herunder fremskyndede anmeldelser, årlig indberetning, tidsfrister og tilbagebetaling af ulovlig støtte«. Dom Kommissionen mod Département du Loiret (C-295/07 P, EU:C:2008:707, præmis 83 og 84).

17 — Jf. i denne retning dom Kommissionen mod Département du Loiret (C-295/07 P, EU:C:2008:707, præmis 80-86).

18 — Artikel 3 i beslutning 2003/193, hvis ordlyd næsten er identisk med den i dom Kommissionen mod Département du Loiret (C-295/07 P, EU:C:2008:707) omhandlede bestemmelse, vedrører efter min mening udtrykkeligt spørgsmålet om tilskrivningen af renter under de processuelle bestemmelser for tilbagesøgning og henviser i denne forbindelse til national lov.

39. Betingelserne fastsat i artikel 14, stk. 3, i forordning nr. 659/1999 afspejler blot effektivitetsprincippets krav fastslået i Domstolens praksis [19]. I overensstemmelse med dette effektivitetsprincip, således som udmøntet i fast retspraksis på området for statsstøtte, kan en medlemsstat, som i henhold til en kommissionsbeslutning er forpligtet til at tilbagesøge ulovlig støtte, frit vælge de midler, hvormed den vil opfylde denne forpligtelse, forudsat at de valgte foranstaltninger ikke er til skade for EU-rettens rækkevidde og effektivitet [20], og at de overholder de generelle principper i EU-retten og de grundlæggende rettigheder [21].

40. Det skal derfor undersøges, om anvendelse af metoden med renters rente, i overensstemmelse med en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, er til skade for EU-rettens rækkevidde og effektivitet, og om den er i modstrid med grundlæggende rettigheder eller et generelt princip i EU-retten. Det bemærkes, at de krav, der må stilles til beskyttelse af de i EU-retten anerkendte generelle principper, også er bindende for medlemsstaterne, når disse gennemfører EU-retlige bestemmelser [22], i det foreliggende tilfælde artikel 14, stk. 1, i forordning 659/1999 og artikel 3 i beslutning 2003/193.

1. Den omhandlede foranstaltning og EU-rettens effektivitet på området for statsstøtte

41. Det følger af fast retspraksis, at ophævelse af en ulovlig støtte gennem tilbagesøgning af støtten er den logiske konsekvens af, at støtten er fundet ulovlig. Ved at tilbagebetale det udbetalte støttebeløb mister støttemodtageren den fordel, der var opnået på markedet i forhold til konkurrenterne, og situationen fra tiden før ydelsen af støtte genoprettes [23].

42. Som anført i kommunikationsmeddelelsen 2003/C/110/08, bevirker tilbagebetaling af ulovlig støtte desuden, at »der stilles midler til rådighed for støttemodtageren på betingelser, der svarer til et mellemfristet, rentefrit lån. Det synes derfor nødvendigt at anvende renters rente for at sikre, at de økonomiske fordele, som denne situation medfører, neutraliseres fuldstændig« [24]. Det følger heraf, at anvendelse af renters rente blot fastsætter den ulovlige støttes økonomiske værdi, som støttemodtageren har draget fordele af.

43. Nationale bestemmelser som de i hovedsagen omhandlede, der foreskriver tilskrivning af renter beregnet som renters rente på ulovlig tildelt støtte, og som derfor har til formål at fjerne samtlige de økonomiske fordele, som støtten har bevirket, herunder de til støtten tilknyttede fordele [25], er egnede til at genoprette de normale konkurrencevilkår, som blev fordrejet ved tildelingen af den omhandlede ulovlige støtte [26], og dermed til at sikre EU-rettens rækkevidde og effektivitet på området for statsstøtte.

19 — Jf. dom Scott og Kimberly Clark (C-210/09, EU:C:2010:294, præmis 20 og den deri nævnte retspraksis).

20 — Dom Scott og Kimberly Clarck (C-210/09, EU:C:2010:294, præmis 21).

21 — Dom Kommissionen mod Tyskland (C-527/12, EU:2014:2193, præmis 39).

22 — Dom Gerekens og Procola (C-459/02, EU:C:2004:454, præmis 21).

23 — Dom Unicredito Italiano (C-148/04, EU:C:2005:774, præmis 113 og den deri nævnte retspraksis).

24 — Jf. ligeledes 13. betragtning til forordning nr. 794/2004, som bestemmer, at »[e]t statsstøttetilskud kan anses for at reducere en støttemodtagende virksomheds finansieringsbehov på mellemlang sigt […]«

25 — Jf. analogt dom Falck og Acciaierie di Bolzano mod Kommissionen (C-74/00 P og C-75/00 P, EU:C:2002:524, præmis 159), hvori Domstolen fastslog, at »[g]enoprettelsen af den tidligere situation kan imidlertid tilnærmelsesvis kun ske, hvis tilbagebetalingen af støtten pålægges renter, der løber fra datoen for støttens udbetaling, og hvis rentesatsen, der anvendes, er repræsentativ for markedsrentesatsen. Såfremt dette ikke er tilfældet, vil modtageren i det mindste bevare en fordel, der svarer til et gratis likviditetsforskud eller et rentelettet lån.«

26 — Jf. dom Scott og Kimberly Clark (C-210/09, EU:C:2010:294, præmis 22 og den deri nævnte retspraksis).

2. Den omhandlede foranstaltning og Den Italienske Republiks passivitet samt beskyttelsen af de generelle principper om den berettigede forventning og retssikkerhed

44. A2A har anført, at den sene tilbagesøgning af den i hovedsagen omhandlede støtte og det faktum, at Den Italienske Republik først greb ind efter, at Domstolen havde konstateret manglende opfyldelse i dom Kommissionen mod Italien (C-207/05, EU:C:2006:366), udelukkende skal tilskrives denne stats »passivitet«. Ifølge A2A vil anvendelse af renters rente således udgøre en »utilbørlig skatteordning«.

45. Denne argumentation kan ikke tiltrædes.

46. Anvendelsen af renters rente beregnet fra datoen for modtagelsen af den ulovlige støtte og frem til datoen for tilbagebetalingen gør det muligt at sidestille denne tilbagebetaling med netop den reelle værdi i den periode, hvor A2A har draget fordele [27]. Der kan således ikke være tale om en skat eller »utilbørlig skatteordning«.

47. A2A er ligeledes af den opfattelse, at »beskyttelsen af den berettigede forventning er til hinder for, at en national bestemmelse med tilbagevirkende kraft fratager en person den retligt beskyttede forventning om, at vedkommendes tilbagebetalingsforpligtelse kun blev bebyrdet med simpel rente«. Selskabet har endvidere bemærket, at EU-institutionernes retsakter og de nationale foranstaltninger, der gennemfører dem, skal være utvetydige og forudsigelige, således at de berørte parter rettidigt kan få et nøjagtigt kendskab til omfanget af de forpligtelser, de herved pålægges. I følge A2A gælder dette krav om retssikkerhed med særlig styrke, når der er tale om bestemmelser, der vil kunne medføre økonomiske byrder for privatpersoner.

48. Selv om retssikkerhedsprincippet, som er et af de generelle principper, der er anerkendt i EU's retsorden, og som er bindende for medlemsstaterne, når de gennemfører EU-regler [28], i almindelighed – i modsætning til det af A2A anførte – »forbyder, at en retsakt gives gyldighed fra et tidspunkt, der ligger før aktens offentliggørelse« [29], mener jeg ikke, at den i hovedsagen omhandlede nationale bestemmelse finder anvendelse med tilbagevirkende kraft.

49. Det bemærkes, at det, med forbehold af den forelæggende rets bekræftelse heraf, ikke fremgår af de for Domstolen forelagte sagsakter, om lovdekret nr. 185/2008 har anvendt metoden med renters rente på støtte, der allerede er tilbagebetalt, eller om lovdekretets ikrafttræden lå før datoen for dets offentliggørelse. Det bemærkes, at på datoen for meddelelsen af de i hovedsagen omhandlede skatteansættelser [30] fandt lovdekret nr. 185/2008 allerede anvendelse, idet artikel 36 heri fastsætter dekretets ikrafttræden til dagen for dets offentliggørelse i *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana*, som var den 29. november 2008 [31].

27 — Jf. punkt 42 og 43 i dette forslag til afgørelse.

28 — Jf. i denne retning dom Gerekens og Procola (C-459/02, EU:C:2004:454, præmis 21-24).

29 — Jf. dom Nederlandene mod Rådet (C-110/97, EU:C:2001:620, præmis 151 og den deri nævnte retspraksis). Endvidere fremgår det af fast retspraksis, at materielle retsregler, for at sikre overholdelsen af retssikkerhedsprincippet og princippet om den berettigede forventning, skal fortolkes således, at de kun omfatter forhold, som ligger forud for ikrafttrædelsen, såfremt det af ordlyden, bestemmelsernes formål eller opbygning klart fremgår, at dette har været meningen [jf. ligeledes i denne retning dom Pokrzeptowicz-Meyer (C-162/00, EU:C:2002:57, præmis 49)].

30 — Nævnte skatteansættelser synes, med forbehold af den forelæggende rets bekræftelse heraf, at være blevet udstedt i 2009. Jf. fodnote 9 i dette forslag til afgørelse.

31 — Eftersom lovdekret nr. 10/2007 trådte i kraft den 16.2.2007, vedrører denne analyse mutatis mutandis artikel 1 heri. Jf. fodnote 7 i dette forslag til afgørelse.

50. Selv om det er korrekt, at metoden med renters rente, som er anvendt ved beregning af påløbne renter på støtte, der skal tilbagebetales, i overensstemmelse med beslutning 2003/193 hverken fandt anvendelse i henhold til EU-retten eller italiensk ret inden vedtagelsen af lovdekret nr. 185/2008 og derfor efter vedtagelsen og meddelelsen af denne beslutning, fremgår det ikke desto mindre af fast retspraksis, at en ny regel finder øjeblikkelig anvendelse på endnu ikke indtrådte virkninger af en situation, der er opstået, mens den gamle regel var gældende [32].

51. Eftersom den i hovedsagen omhandlede støtte hverken var blevet tilbagesøgt eller gjort til genstand for førnævnte skatteansættelser inden offentliggørelsen af lovdekret nr. 185/2008, kan artikel 24, stk. 4, heri ikke antages at kunne påvirke en situation, der er opstået før lovdekretets ikrafttræden.

52. Som følge heraf kan de af A2A anførte bemærkninger om anvendelse af metoden med renters rente med tilbagevirkende kraft samt om tilsidesættelse af princippet om den berettigede forventning og retssikkerhed ikke tiltrædes.

53. Det bemærkes ligeledes, at anvendelse af metoden med renters rente ved beregning af påløbne renter på ulovlig støtte, der skal tilbagebetales i henhold til beslutning 2003/193, med offentliggørelsen af lovdekret nr. 185/2008 var sikker, og anvendelsen var forudsigelig for de retsundergivne.

C – *Den omhandlede foranstaltning og grundlæggende rettigheder*

54. Ligesom Kommissionen bemærker jeg for det første, at eftersom tilbagesøgning af støtte med rentetillæg beregnet som renters rente alene har til formål at genoprette den tidligere retstilstand helt nøjagtigt, udgør en national bestemmelse som den i hovedsagen omhandlede ikke en sanktion [33], og den kan ikke anses for uforholdsmæssig i forhold til formålene i artikel 107 TEUF og 108 TEUF [34]. Der er i øvrigt klart, at artikel 49 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, hvorefter »[d]er […] ikke [kan] pålægges en strengere straf end den, der var anvendelig på det tidspunkt, da lovovertrædelsen blev begået«, ikke finder anvendelse, idet der ikke er tale om en sanktion.

55. For det andet er det nødvendigt at analysere det af A2A fremsatte argument vedrørende forskelsbehandling.

56. Ifølge A2A er de støttemodtagende virksomheder, som har fået udstedt en tilbagesøgningsordre i henhold til artikel 24 i lovdekret nr. 185/2008, blevet stillet i en situation, som er forskellig fra og mindre gunstig end den for de virksomheder, som er genstand for beslutninger om tilbagebetaling af støtte, der er vedtaget samtidig med eller før beslutning 2003/193 [35], og hvorefter der ikke anvendes renters rente ved tilbagesøgning af støtte.

57. Selv om ligebehandlingsprincippet er et generelt EU-retligt princip, der er fastslået i artikel 20 og 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder [36], fremgår det af fast retspraksis, at dette princip kræver, at ensartede situationer ikke må behandles forskelligt, og at forskellige situationer ikke må behandles ens, medmindre en sådan behandling er objektivt begrundet. De omstændigheder, som kendetegner forskellige situationer og nærmere bestemt deres ensartede karakter, skal navnlig fastlægges og vurderes i lyset af indholdet af og formålene med den EU-retsakt, der indfører den pågældende sondring. Endvidere skal der tages hensyn til de principper, der gælder

32 — Dom Pokrzeptowicz-Meyer (C-162/00, EU:C:2002:57, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis).

33 — Jf. analogt dom Belgien mod Kommissionen (C-75/97, EU:C:1999:311, præmis 65).

34 — Jf. dom Diputación Foral de Vizcaya m.fl. mod Kommissionen (C-471/09 P – C-473/09 P, EU:C:2011:521, præmis 100).

35 — Ifølge A2A har Den Italienske Republik ikke bestemt, at der skulle anvendes renters rente på tilbagebetalinger foretaget i medfør af Kommissionens beslutning 2000/668/EF af 12.7.2000 om Italiens statsstøtte i form af skattelettelser i henhold til den italienske lov nr. 549/95 til virksomheder i værftsindustrien (EFT L 279, s. 46).

36 — Dom Guardian Industries og Guardian Europe mod Kommissionen (C-580/12 P, EU:C:2014:2363, præmis 51).

inden for det område, som den pågældende retsakt henhører under, og de formål, der forfølges på det pågældende område. En sådan tilgang skal ligeledes tilsvarende foretages inden for rammerne af en undersøgelse, der skal vurdere, om de nationale foranstaltninger, der gennemfører EU-retten, er forenelige med ligebehandlingsprincippet [37].

58. Selv om artikel 24, stk. 4, i lovdekret nr. 185/2008 er formuleret på en abstrakt og generel måde, fremgår det ikke desto mindre af visse omstændigheder i de for Domstolen forelagte sagsakter, at den er blevet vedtaget netop for at regulere tilbagesøgning af støtte, der er erklæret ulovlig ved beslutning 2003/193 [38]. Anmodningen om præjudiciel afgørelse, A2A's og den italienske regerings bemærkninger understreger desuden forskellen mellem den renteberegningsmetode, der er fastsat i artikel 24, stk. 4, i lovdekret nr. 185/2008 (renters rente), og den fastsat i artikel 1283 i codice civile [39] (simpel rente). I øvrigt fremgår det ikke tydeligt af de af den forelæggende ret fremstillede nationale retsforskrifter, om metoden med renters rente alene er blevet anvendt eller gjort anvendelig på støtte, der skulle tilbagebetales i overensstemmelse med beslutning 2003/193, og ikke på anden ulovlig støtte [40].

59. Det bemærkes yderligere, at den italienske regering ikke i sine bemærkninger har redegjort for, hvorfor den nationale lovgiver havde valgt at anvende den i forordning 794/2004 fastsatte beregningsmetode alene på tilbagebetalingsordrer udstedt i henhold til beslutning 2003/193. Det fremgår alene, at den nationale bestemmelse har til formål at genoprette den situation, der bestod før den ulovlige støtte, og at »mens den generelle nationale retsregel (artikel 1283 i codice civile) fastsætter det princip, at renterne som udgangspunkt er simple, foreskriver de særlige regler, der regulerer tilbagebetaling af statsstøtte i forbindelse med gennemførelsen af beslutning 2003/193, det modsatte princip, hvorefter renters rente anvendes«.

60. Som redegjort for tidligere, er det korrekt, at en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, der foreskriver metoden med renters rente ved beregning af påløbne renter på støtte, der skal tilbagebetales, alene har til formål at genoprette den situation, der forelå før udbetalingen af den ulovlige støtte, og at fjerne samtlige de af støtten genererede økonomiske fordele, som har en konkurrencebegrænsende virkning. Når bestemmelsen foreskriver denne metode, undgår man, at virksomheden beholder en fordel, der svarer til et lån uden renter [41].

61. En effektiv anvendelse af artikel 107 TEUF og 108 TEUF kræver således, at en medlemsstat kan vedtage renteberegningsmetoden ved tilbagebetaling af ulovlig støtte for at fjerne samtlige de af støtten genererede økonomiske fordele, og at en sådan lovgivning, der ændrer den tidligere lovgivning, ikke indebærer en tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet.

62. Det forhold, at de støttemodtagende virksomheder, som har fået udstedt en tilbagesøgningsordre i henhold til artikel 24, stk. 4, i lovdekret nr. 185/2008, er blevet stillet i en situation, som er forskellig fra og mindre gunstig end situationen for de virksomheder, der var genstand for de beslutninger om tilbagebetaling, der var adresseret til Den Italienske Republik forud for beslutning 2003/193, udgør følgelig ikke en tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet [42].

37 — Dom IBV & Cie (C-195/12, EU:C:2013:598, præmis 50, 52 og 53).

38 — Artikel 1 i lovdekret nr. 10/2007 har følgende titel: »Fuldbyrdelse af dom afsagt af De Europæiske Fællesskabers Domstol den 1.6.2006 i sag C-207/05, EU:C:2006:366. Gennemførelse af Kommissionens beslutning 2003/193/EF af 5.6.2002«. Jf. ligeledes fodnote 7 i dette forslag til afgørelse.

39 — Jf. punkt 22 og 23 i dette forslag til afgørelse.

40 — Jf. fodnote 8 til dette forslag til afgørelse.

41 — Jf. punkt 41-43 i dette forslag til afgørelse.

42 — I modsætning til det af A2A anførte, er det heller ikke en tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet, at Den Italienske Republik i overensstemmelse med princippet om procesautonomi anvender metoden med renters rente, mens andre medlemsstater anvender metoden med simple renter. Princippet om procesautonomi betyder, at der kan forekomme forskellig behandling af modtagere af ulovlig støtte i de forskellige medlemsstater, der ikke befinder sig i sammenlignelige situationer, forudsat – som altid – at forskelsbehandlingen ikke tilsidesætter EU-rettens virkning.

63. Det samme gør sig måske ikke gældende for så vidt angår beslutninger om tilbagebetaling af støtte, der er vedtaget samtidig med eller efter de beslutninger, der er vedtaget i henhold til beslutning 2003/193, og endnu ikke er omfattet af forordning 794/2004, men anmodningen om præjudiciel afgørelse indeholder ikke tilstrækkelige oplysninger til at undersøge, om der i denne forbindelse er sket forskelsbehandling.

64. Eftersom Domstolen ikke er i besiddelse af konkrete oplysninger, hverken vedrørende øvrige beslutninger om tilbagebetaling, der er vedtaget samtidig eller efter, eller vedrørende eventuelle kriterier, som skulle danne grundlag for denne eventuelle forskelsbehandling, og i givet fald deres begrundelse, tilkommer det den forelæggende ret at undersøge dette spørgsmål på baggrund af de i dette forslag til afgørelse udviklede principper.

65. Selv om den forelæggende ret skulle komme frem til, at A2A har været udsat for ubegrundet forskelsbehandling, må den træffe de korrigerende foranstaltninger, der er nødvendige for at fjerne denne forskelsbehandling, i overensstemmelse med de nationale procedurer. Med henblik på at give det generelle princip om ligebehandling en effektiv virkning tilkommer det med andre ord den forelæggende ret at sørge for, uden at tilskrivning af renter opgives, at renters rente ikke anvendes ved beregning af påløbne renter på støtte, der skal tilbagebetales af A2A.

VI – **Forslag til afgørelse**

66. På grundlag af det anførte foreslår jeg Domstolen at besvare det præjudicielle spørgsmål, som Corte suprema di cassazione (Italien) har forelagt, således:

»Artikel 14 i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel [108 TEUF], artikel 9, 11 og 13, i Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af forordning nr. 659/1999 og de generelle principper i EU-retten skal fortolkes således, at de ikke er til hinder for en national lovgivning, der vedrørende tilbagebetaling af statsstøtte i medfør af en beslutning fra Kommissionen [meddelt den 7. juni 2002] foreskriver, at renterne skal fastsættes ved anvendelse af metoden med renters rente.«